

Република Србија
ПРИВРЕДНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Трг Слободе 3
Посл. Бр. 1. П.945/2021
Дана, 12.05.2022.

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, судија Весна Илић, као судија појединац, одлучујући у правној ствари тужиоца „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, ул. Булевар Уметности бр. 12, МБ: 07005466, Огранак Електродистрибуција Крагујевац, ул. Слободе бр. 7, кога заступа Тамара Рамач, адвокат из Новог Сада, против тужене ОПШТИНЕ БАТОЧИНА, ул. Краља Петра I бр. 37, МБ: 07269315, коју заступа Правобранилаштво општине Рача, ради дуга, вредност предмета спора 682.972,82 динара, дана 12.05.2022. године донео је

ПРЕСУДУ

1. **ОДБИЈА СЕ** приговор стварне ненадлежности овог суда.
2. **ОДБИЈА СЕ** приговор литиспенденције.
3. **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужена да тужиоцу на име дуга за неовлашћену потрошњу електричне енергије исплати износ од 682.972,82 динара са законском затезном каматом од 07.04.2021. године, као дана подношења тужбе, па до коначне исплате, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.
4. **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 168.780,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Тужилац је тужбом поднетом овом суду дана 07.04.2021. године тражио да суд усвоји тужбени захтев из ст. 3. изреке ове пресуде.

У реферату тужбе је навео да су дана 02.02.2021. године, приликом контроле мерног места на адреси у ул. Краља Петра I, представници тужиоца, у својству квалификованих и овлашћених лица, утврдили неовлашћену потрошњу електричне енергије, о чему су на лицу места, у складу са чл. 199. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“ бр. 145/2014), сачинили Записник о контроли мерног места – директно мерење К-1 број 0051158 од 02.02.2021. године и Записник о неовлашћеном коришћену електричне енергије К-2 број 0000608 од 02.02.2021. године. Приликом контроле мерног места овлашћена лица су констатовала да су оборени лимитатори и да дисплеј на бројилу не ради. Тужилац је у складу са чл. 200. Закона о енергетици, а у вези члана 54, 55, 56, 57. и 58. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“, бр. 63/2013), извршио обрачун неовлашћено утрошене (преузете) електричне енергије, на основу којег је дана 05.02.2021. године издао и туженом доставио Рачун за неовлашћену потрошњу електричне енергије број 09/2021-5000868219, на износ од 682.972,82 динара. Против туженог поднета је и кривична пријава Основном јавном тужилаштву у Крагујевцу.

Као доказ је доставио Записник К-1 број 0051158 и Записник К-2 број 0000608, Опомену бр. 38623/2 од 25.02.2021. године, аналитичку картицу – конто неовлашћене потрошње и предложио саслушање радника тужиоца у својству сведока.

Тужена је најпре истакла приговор литиспенденције, јер се пред Основним судом у Крагујевцу води спор између истих странака, по истом основу, за исти дуг, под бр. П. 3512/21, по тужби која је Основном суду у Крагујевцу поднета дана 23.03.2021. године, а туженој достављена дана 07.04.2021. године, истог дана када је Привредном суду поднета тужба идентичне садржине.

Надаље је истакла приговор недостатка пасивне легитимације, наводећи да тужена Општина Баточина нема никакве везе са неовлашћеном потрошњом и наводим дугом, да рачун за дуг није добила и да је на самом рачуну као корисник означено НН лице, па је нејасно на основу чега је тужилац тужену препознао као потрошача. Наводна потрошња се односи на црпну станицу која служи за одвођење отпадних вода фекалне канализације и тужена не може бити легитимисана јер комуналне делатности не обавља директно већ преко комуналних предузећа.

Истакла је и приговор стварне ненадлежности Привредног суда јер је потрошња везана за вршење комуналне делатности, па спор не потиче из привредноправног односа.

Са наведених разлога је предложила да суд одбаци тужбу као недозвољену, одн. да у противном одбије тужбени захтев као неоснован.

Решењем П. 263/2021 од 19.05.2021. године суд је одбацио тужбу тужиоца као

недозвољену јер је тужилац туженој испоставио рачун за неовлашћену потрошњу електричне енергије, као и опомену којом је позвао тужену да измири обавезу по том рачуну, тако да је тужилац могао да за дуг по основу неовлашћене потрошње електричне енергије поднесе предлог за дозволу извршења на основу рачуна као веродостојне исправе или тужбу са предлогом за издавање платног налога и да тужилац није имао интерес за подношење тужбе, нити је исти образложио током поступка.

Решењем Пж. 4928/21 од 15.09.2021. године Привредни апелациони суд је укинуо решење П. 263/2021 од 19.05.2021. године и предмет вратио првостепеном суду, са примедбом да рачун који је тужилац доставио уз тужбу не садржи идентификационе податке о извршном дужнику: његово пословно име, ПИБ и МБ, јер је у делу „корисник“ наведено НН лице, да рачун није достављен у оригиналу, овереној копији или препису, са ког разлога исти не представља веродостојну исправу подобну да се на основу ње донесе решење о извршењу на основу веродостојне исправе у смислу чл. 52. и 53. ЗИО.

Тужилац је у речи на расправи остао при тужби и тужбеном захтеву, при доказним предлозима за читање писаних доказа у списима предмета, саслушање сведока Манић Милоша и Илић Горана на околност утврђеног фактичког стања на лицу места, и предложио вештачење од стране вештака електро струке на околност утврђивања неовлашћене потрошње електричне енергије и висине дуга тужене према тужиоцу по овом основу.

Оспорио је приговор литиспенденције јер се Основни суд у Крагујевцу огласио ненадлежним а овај суд утврдио повлачење тужбе.

Оспорио је приговор недостатка пасивне легитимације тужене, јер је по чл. 130. Устава Републике Србије општина задужена за уређење и обављање комуналне делатности, те је у конкретном случају тужена пасивно легитимисана имајући у виду објекат на коме је утврђена неовлашћена потрошња електричне енергије (црпна станица). Позвао се на предмет овог суда ИИ 57/2021 године у коме је тужена као извршни поверилац тражила да суд одреди привремену меру против тужиоца као извршног дужника и истом наложи да прикључи искључени далековод ради напајања црпне станице која се електричном енергијом снабдевала преко нерегистрованог мерног уређаја. Предложио је да суд изврши увид у списе овог суда ИИ: 57/21.

Трошкове поступка је тржио и определио.

Заступник тужене је оспорио тужбени захтев тужиоца са већ изнетих приговора: Тужена, наводи, нема сазнања да се Основни суд у Крагујевцу огласио стварно ненадлежним, а чак и да јесте, то би значило да се пред овим судом воде два поступка о истој правној ствари.

Остала је при приговору недостатка пасивне легитимације. Сматра да се не може претпоставити да је у питању неовлашћена потрошња тужене, јер је као корисник у рачуну наведено НН лице. Записници са лица места садрже запажања запослених код оператора система, па тужена побија тачност података наведених у записницима. Најзад, из записника не произилази да је тужена корисник који је неовлашћено користио електричну енергију. Оспорила је основ и висину тужбеног захтева.

Предложила је да суд у доказном поступку прочита писане доказе и по потреби изврши увид у списе Основног суда у Крагујевцу П. 35152/21. Успротивила се доказним предлозима тужиоца за саслушање сведока и одређивање вештачења, а сама предлога за допуну доказног поступка није имала, јер је, како је навела, терет доказивања на тужиоцу.

Трошкове поступка је тражила и определила.

Суд је у доказном поступку прочитао писане доказе, саслушао предложене сведоке, **ПРЕКО АВП ПРОГРАМА ИЗВРШИО УВИД У СПИСЕ ОВОГ СУДА З.П. 583/21 (РАНИЈЕ списе Основног суда у Крагујевцу П. 35152/21) И СПИСЕ ИИ. 57/21**, и одредио вештачење од стране вештака електро струке Станковић Славише, па је из изведених доказа утврдио следеће чињенично стање:

Читањем Записника о контроли мерног места – директно мерење-К-1- број 318 0051158, сачињеног дана 02.02.2021. године од стране овлашћених лица тужиоца у поступку ванредне контроле мерног места Црпна станица у Баточини, мерног уређаја број 248822, суд је утврдио да је од стране контролора констатовано да на мерном уређају не постоји дистрибутина плomba, да је мерни уређај затечен прикључен на мрежу, да су лимитатори затечени оборени и да дисплеј на бројилу не ради, да је сачињен записник о неовлашћеном коришћењу електричне енергије и да је мерно место искључено са мреже.

Из Записника о неовлашћеном коришћењу електричне енергије К-2 број 318 0000608 сачињеног истог дана, суд је утврдио да корисник електричне енергије за мерно место Црпна станица у Баточини, Војводе Степе 66, није пријављен, одн. да електричну енергију користи нерегистровани корисник, да су затечени лимитатори без плombe, да је бројило демонтирано и да је искључен довод од мреже до МРО, те да је на описан начин учињено неовлашћено коришћење електричне енергије без одобрења за прикључење.

Са позивом на чл. 55, 56, 57. и 58. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“, бр. 63/2013 и 91/2018), а на основу Записника о неовлашћеном коришћењу електричне енергије К-2 број 318 0000608 од 02.02.2021. године, тужилац је сачинио рачун за неовлашћену потрошњу електричне енергије број 09/2021-5000868219 од 05.02.2021. године, у коме је као корисник означено НН лице, са адресом Војводе

Степе 66, Баточина, на износ од укупно 682.972,82 динара, за период обрачуна од 03.08.2020 до 02.02.2021. године.

Уз Допис бр. 38623/1 од 08.02.2021. године тужилац је туженој доставио рачун за неовлашћену потрошњу електричне енергије и исту позвао да у року од 15 дана од дана пријема рачуна плати фактурисани износ, одн. да у истом року са тужиоцем закључи споразум о отплати дуга на рате, или да у случају примедби на рачун изјави писани приговор.

Опоменом бр. 38623 /2 од 25.02.2021. године тужилац је позвао тужену да у додатном року од 8 дана измири дуг, обзиром да је рок од 15 дана за добровољно плаћање истекао, под претњом покретања судског поступка ради наплате новчаног потраживања по рачуну за неовлашћену потрошњу електричне енергије.

Сведок Манић Милош из Крагујевца, запослен код тужиоца на радном месту контролора; изјавио је да се не сећа детаља али да остаје при свему што је наведено у записнику који је потписао. Навео је и да је ванредна контрола извршена по позиву јер корисник није био у евиденцији потрошача.

Сведок Илић Горан из Крагујевца такође је потврдио да је потписао записник, и додао да их је на терен послао претпостављени Влада Перовић, да им је неко од колега у пословници у Баточини показао место контроле, које је фотографияно, и да, колико се сећа, није било објеката, већ неки ограђени простор где се налазио један мерно разводни орман у коме је било бројило, које је прегледано, а које није било у евиденцији потрошача, о чему је сачињен записник. Појединости се не сећа али је све констатовано у записнику.

Из Налаза и мишљења судског вештака електро струке Славише Станковића од 08.04.2022. године, датог на околност утврђивања неовлашћене потрошње електричне енергије и висине дуга, суд је утврдио следеће:

-На електричном бројилу бр. 248822, СИТЕЛ, на наведеној адреси у Баточини, електрична енергија неовлашћено је коришћена на начин дефинисан чл. 198. ст.1. тач.1. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“ бр. 145/2014), коришћење електричне енергије без одобрење за прикључење.

-Дана 02.02.2021. године, приликом контроле мерног места овлашћена лица утврдила су да се електрично бројило бр. 248822, произвођач СИТЕЛ, не налази у евиденцији потрошача, да су оборени лимитатори и да дисплеј на бројилу не ради, што су и фотографисали.

-Тачно време почетка неовлашћеног коришћења електричне енергије не може се поуздано утврдити, а самим тим и колико је трајало. Због тога, период обрачуна је извршен у складу са чл. 200. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/214), у вези са чл. 54, 55, 56, 57. и 58. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник“ бр:

63/2013), и то за период од 03.08.2020. године до 02.02.2021. године, одн. шест месеци уназад од извршене контроле по урађеном Записнику контролора ЕД Крагујевац, за количину од 49.746 kWh, у износу од укупно 682.972,82 динара (569.114,02 динара+113.828,80 динара ПДВ).

Тужилац на налаз и мишљење није имао примедби обзиром да је налазом потврђена неовлашћена потрошња електричне енергије.

Тужена је остала при приговору недостатка пасивне легитимације, јер се ни наведеним доказом није неспорно могло утврдити ко је неовлашћено користио електричну енергију.

На записнику 19.05.21. прихваћени доказани предлози. Суд је преко АВП програма извршио увид у списе овог суда З.П. 583/21 (раније списе Основног суда у Крагујевцу П. 35152/21) и констатовано да се Основни суд у Крагујевцу огласио стварно ненадлежним а да је овај суд (Привредни суд у Крагујевцу) правноснажним решем од 14.07.2021. године утврдио повлачење тужбе. Увидом у списе ИИ. 57/21, суд је утврдио да је правноснажним решењем од 22.11.2021 године, донетим у правној ствари извршног поверица ОПШТИНА БАТАЧИНА, против извршног дужника Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, Огранак Крагујевац, усвојен предлог за одређивање привремене мере и наложено извршном дужнику, овде тужиоцу, да изврши прикључење искљученог довода електричне енергије у црној станици извршног повериоца, овде тужене, која се налази на кп 2175 КО Баточина, на адреси Војводе Степе бб, број мерног уређаја 248822, и да успостави раније стање државине.

На основу навода странака и чињеничног стања утврђеног у доказном поступку, суд је одлучио као у изреци пресуде.

У ст. 1. изреке суд је одбио као неоснован приговор стварне ненадлежности овог суда.

Одредбом чл. 25. ст. 1. Закона о уређењу судова прописано је да привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката.

У конкретном случају ради се о спору између тужиоца који је привредни субјекат и тужене као другог правног лица, насталом у обављању привредне делатности тужиоца, па је за исти надлежан привредни суд.

У ст. 2. изреке суд је одбио приговор литиспенденције.

Одредбом чл. 203 ЗПП-а прописано је да парница почиње да тече достављањем тужбе туженом и да се док парница тече не може у погледу истог захтева покренути нова парница међу истим странкама, а ако таква парница буде покренута, суд ће тужбу да одбаци.

Како је овај суд правноснажним решењем З.П. 583/21 од 14.07.2021. године утврдио

повлачење тужбе иницијално поднете Основном суду у Крагујевцу, то у конкретном случају нема литиспенденције.

Одлучујући о основаности тужбеног захтева тужиоца, суд је нашао да је исти основан, а са следећих разлога:

Одредбом чл. 198. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014 и 95/2018), као неовлашћена потрошња електричне енергије утврђена је :

- коришћење електричне енергије без одобрења за прикључење,
- коришћење електричне енергије са одобрењем за прикључење пре испуњења услова за прикључење,
- коришћење електричне енергије након извршене обуставе испоруке,
- коришћење електричне енергије без мерног уређаја, мимо мерног уређаја или преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно мерење,
- коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене пломбе оператора система и /или на коме је крајњи купац оштетио жиг прописан законом о метрологији, уз услов да се утврди неправилност мерења електричне енергије,
- самовласна замена урађаја.

Према одредби чл. 199. ст. 1. и 2. овог Закона, неовлашћену потрошњу електричне енергије утврђује оператор у поступку редовне или ванредне контроле мерног места коју обављају најмање два квалификована лица овлашћена од стране оператора. О извршеној контроли мерног места, као и у случају утврђене неовлашћене потрошње сходно ст. 6. и 7. лица овлашћена од стране оператора сачињавају записник на лицу места који садржи утврђено чињенично стање, а који потписује лице које је присуствовало контроли.

У случају неовлашћене потрошње, сходно чл. 200. Закона о енергетици, оператор врши обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије и издаје и доставља рачун лицу које је неовлашћено трошило електричну енергију, за период од дана када је извршена последња контрола мерног места до дана када је утврђено неовлашћено коришћење електричне енергије, у складу са методологијом за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије, а уколико оператор није вршио контролу, обрачунава се за период од најдуже шест месеци.

Одредбом чл. 54. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, прописано је да се под неовлашћеном потрошњом електричне енергије сматра:

- коришћење електричне енергије у објекту који је прикључен без одобрења за прикључење,
- коришћење електричне енергије самовласним прикључењем објекта након извршене обуставе испоруке електричне енергије,

- коришћење електричне енергије без мерног уређаја или мимо мерног уређаја,
- коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно регистровање електричне енергије,
- коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене пломбе оператора система, одн. овлашћеног тела за оверавање мерила, под условом да се у контроли мерног уређаја утврди неправилност регистровања утрошене електричне енергије,
- самовласна замена главних осигурача и других уређаја за ограничење снаге, одн. струје којом се утиче на тачност мерења преузете електричне енергије,
- самовласна замена главних осигурача и других уређаја за ограничење снаге, одн. струје којом се не утиче на тачност мерења преузете електричне енергије,
- коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене пломбе оператора система, одн. овлашћеног тела за оверавање, при чему корисник није обавестио оператора о општењу у складу са чл. 47. ст.2. ове уредбе.

Одредбом чл. 55. Уредбе прописано је да је оператор система дужан да изврши обрачун за неовлашћено преузету електричну енергију, а у складу са одребама овог члана и чл. 56-58 Уредбе.

У конкретном случају је међу парничним странкама спорно да ли је било неовлашћеног коришћења електричне енергије, јер тужена оспорава тачност садржине сачињених записника, да ли је тужена неовлашћено користила електричну енергију- да ли је пасивно легитимисана; као и да ли је тужилац исправно извршио обрачун неовлашћено коришћене електричне енергије:

Имајући у виду да су Записник о контроли мерног места –директно мерење-К-1- број 318 0051158 и Записник о неовлашћеном коришћењу електричне енергије К-2 број 318 0000608, оба од 02.02.2021. године, сачињени у поступку и по процедури прописаној законом, и да је садржина истих потврђена исказима саслушаних сведока, као и да ни једним другим изведених доказом није оспорена и доведена у питање, те да је од стране тужене само паушално оспорена, без јасних и конкретних примедби, суд је предметне Записнике у целости прихватио као веродостојне и тачне.

Провером преко судског вештака Славише Станковића суд је утврдио да је тужилац исправно сачинио обрачун за неовлашћено коришћење електричне енергије, у складу са одредбама и методологијом утврђеном Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.

Одредбом чл. 2. Закона о комуналним делатностима прописано је да су комуналне делатности у смислу овог закона делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне

самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем. Комуналне делатности су делатности од општег интереса, а између осталих у исте спада и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода. Према чл. 4. Закона, јединица локалне самоуправе, у складу са овим законом, обезбеђује организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко и технолошко јединство система и уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој. Комуналним објектима, у смислу става 1. овог члана, сматрају се грађевински објекти са уређајима, инсталацијама и опремом, сама постројења, уређаји и инсталације и други објекти који служе за пружање комуналних услуга корисницима. Према чл. 5, комуналну делатност могу обављати јавно предузеће, привредно друштво, предузетник или други привредни субјект. Чл. 9. Закона прописано је да се под поверавањем обављања комуналне делатности подразумева временски орочено уговорно уређивање односа у вези са обављањем комуналне делатности или појединих послова из оквира комуналне делатности између једне или више јединица локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, које за циљ има пружање комуналних услуга на територији једне или више јединица локалне самоуправе или на делу територије јединице локалне самоуправе. Поверавање обављања комуналне делатности врши се на основу одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности и уговора о поверавању, осим када се оснива јавно предузеће.

Из наведених законских одредби произилази да средства и објекте за обављање комуналне делатности обезбеђује јединица локалне самоуправе. Будући да тужена није навела коме је поверила обављање комуналне делатности одвођење отпадних вода и коме је уступила на коришћење црпну станицу ради обављања наведене делатности, да од тужиоца није тражила прикључење црпне станице на електро мрежу и није пријавила евентуално уступање бројила на коришћење лицу на ког је пренела или коме је поверила вршење комуналне делатности, суд је нашао да је тужена пасивно легитимисана, а што произилази и из списка овог суда ИИ. 57/21.

Из приложених Записника -К-1- број 318 0051158 и К-2 број 318 0000608, оба од 02.02.2021. године, исказа сведока и налаза вештака електро струке Славише Станковића од 08.04.2022. године неспорно произилази да је на електричном бројилу бр. 248822, на адреси Војводе Степе бб, у Баточини, електрична енергија неовлашћено коришћена на начин дефинисан чл. 198. ст.1. тач.1. Закона о енергетици и чл. 54. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом- коришћење електричне енергије без одобрење за прикључење, одн. да су дана 02.02.2021. године, приликом контроле мерног места овлашћена лица утврдила су да се електрично бројило бр. 248822 не налази у евиденцији потрошана, да су

оборени лимитатори и да дисплеј на бројилу не ради, и да је обрачун неовлашћено искоришћене –потрошене електричне енергије извршен у складу са чл. 200. Закона о енергетици, у вези са чл. 54, 55, 56, 57. и 58. Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, и то за период од 03.08.2020. године до 02.02.2021. године, одн. шест месеци уназад од извршене контроле по урађеном Записнику контролора ЕД Крагујевац, за количину од 49.746 kWh, у износу од укупно 682.972,82 динара (569.114,02 динара+113.828,80 динара ПДВ).

Из свих напред наведених разлога суд је одлучио као у ст. 3. изреке пресуде.

У ст. 4. изреке суд је на основу чл. 150-163. ЗПП-а обавезао туженог да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 168.780,00 динара, и то за заступање на четири одржана рочишта за главну расправу од стране адвоката по 10.500,00 динара, за приступ на једно неодржано 6.000,00 динара, за састав жалбе 18.000,00 динара, на име трошкова вештачења 15.000,00 динара, на име таксе на тужбу 29.259,00 динара на име таксе на решење о одбацивању тужбе и таксе на жалбу против овог решење по 14.630,00 динара и на име таксе на пресуду износ од 29.259,00 динара.

ПРИВРЕДНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, дана 12.05.2022.године

М.Т.

СУДИЈА
Весна Илић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против ове пресуде може се изјавити жалба Привредном апелационом суду у Београду, у року од 8 дана од дана пријема, због битне побреде одредаба парничног поступка из члана 374. ст. 2. ЗПП-а и због погрешне примене материјалног права, у два примерка, преко овог суда